

איז איפן שער-בלעטל געווען אנגעגעבן א געוויסער **אמ"ד** ער זאל זיין טאקע א היגער, א ווילנער הייסט עס, דער מחבר.

— נו, נו, — האט ניגערק געפרעגט א צווייטער, — וואס האט איר זיך דערוויסט פון דעם מעשה-ביכל? טשעקאווע צו הערן.

— עפעס א מעשה מיט א פארליבעניש, — האט אים אפגעענטפערט דער ערשטער. — הלמאי לאמ"ד זאגן, ס'איז געווען זייער קונציק געשריבן, וויציק און שפיציק, ווי ס'שטייט אויפן שער-בלאט. די מעשה מיטן אקוראט געדענק איך נישט, אבער איין זאך בין איך געווייר געווארן: אז דער מחבר איז פון די נייע פייגל, וואס האלטן, אז י"דן זענען אפגעשטאנען, מען דארף זיי א ביסל אויסבילדעווען, מאכן מיט לייטן גלייך. איר ווייסט שוין, מסתמא, וואס דאס הייסט ביי דעם מין שרייבערלעך: מיט לייטן גלייך.

— איך האב ליב, אז י"דן רעדן סתם אין דער וועלט אריין, — האט זיך פלוצעם אנגערופן איינער פון דער עדה, — מעשה-ביכלעך, פארליבעניש, איינער פון יענע פייגל — איך, מיניע ליבע י"דן, האב געלייענט, נישט נאר אריינגעקוקט. אז ערד פון הונדערט מעשה-ביכלעך פון דעם דאזיקן שרייבער, וואס התמעט זיך אמ"ד און הייסן הייסט ער **אייניק מאיר דיק**, די דאזיקע מעשה-ביכלעך זענען נישט קיין סתם אויסטראכטענישן — נישט געשטויגן, נישט געפלווגן — נאר ביכלעך, וואס האבן א מייז. זיי מאלן דאס יידישע לעבן מיטן אקוראט, זענען אויסן צו בילדן דעם פראסטן מענטש, אים דערציילן פון וועלטזאכן. אמת, זיי לאכן אפ פון דעם מין יחוס און אנדערע בארישקייטן, וואס מיר י"דן האלטן זיך נאך מיט זיי, גלייך זיי וואלטן געשטאמט פונעם בארג סיני. כ'לעבן, ס'וואלט נישט געשאדט, אז נישט נאר ווייבער, נאר אפילו י"דן מיט בערד זאלן אריינקוקן אין די דאזיקע מעשה-ביכלעך. זיי וועלן געווייר ווערן, אז נישט אויף יענער זייט מיל ענדיקט זיך די וועלט, און אז זיי, איך בעט איבער אייער כבוד, ליגן ווי דער ווארעם אין כריין און מיינען, אז קיין זיסערס איז נישטאָ.

י"דן האבן זיך איבערגעקוקט; ווער איז דאס דער חכם עתיק? אהא, ס'איז **ר' שלומקע אפיקורס**, א בעל-מלאכה, וואס האט זיך צוגעכאפט צו די נייע ספרימלעך, וואס גייען ארויס אויף עברי-טייטש. זיי, די פרומע י"דן, וואלטן אים געענטפערט, און נאך ווי אזוי געענטפערט, ווען נישט א פאסירונג, וואס האט אלעמען צעטרייסלט און געמאכט פארגעסן אין דעם ביז נאר וואס געפירטן שמועס.

אין לייבוש קאמינסקיס שטוב האבן זיך איבערגעשריגן קולות. ער, רב לייבוש קאמינסקי, האט געשריגן: „ס'וועט זיין אזוי ווי איך וויל". זיין ווייב, די אשה צנועה פערעלע, האט זיך געבעטן: „נאר נישט מיט פעס, לייבוש, ביז איבערמארגן וועט זי זיך נאך איבערטראכטן. זי איז א געטרייע טאכטער און

לילן זיך אויס
לילן זיך אויס
לילן זיך אויס

ייק

מלט מענטשן, קרעמערס, בעלי-
בער יונגע און אלטע. אזוינע,
גרייטן זיך ערשט צו קינדלען.
געטייטלט מיט די פינגער צו
געוויין, א יאמער.

ניין און ניין, — האט געזאגט
ע ווילן זי פארזארגן, גיבן איר
ארן, דער חתן איז א צאצאקע,
דער אויבערשטער אזא מציאה
צט אין די גאסן פאר שמחה.

ערופן א צווייטע יידענע, —
ד נאכגעגעבן, דער בת-יחידה,
דאס, אפשר יענץ? — איצט
געעקשנט און וויל נישט דעם
ווי שרייט חלשט, און דא
לעבן.

זאגט אן עלטערער י"ד צו א
די הינער. ביי די היינטיקע
ל.

וואס דאס האט באדארפט צו

אין דעם אלעם זענען שולדיק
ברענען, אט די מעשה-ביכלעך,
נר, ווערט א בהלה אין שטוב,
ווייבער לעקן ממש די פינגער
זענען, אז אלצדינג, וואס שטייט
נאכטאן, פונקט, ווי ס'שטייט

אפגעפאנפעט אן אנדערער י"ד
בעלן צו זען, וואס ס'שטייט
געטאן די שאקולן, פארשטייט
אויב כ'האב קיין טעות נישט,

ס'זאל
"לילן זיך אויס"

איציק מאנגער

וועט טאן וואס טאטע-מאמע וועט הייסן... די טאכטער האט אבער געוויינט און וויינענדיק געשריגן: „ניין, ניין, ניין! איר וועט ביי מיר גארנישט פועלן, איך וועל גיכער גיין פון דער וועלט, איידער צו נעמען אזא חניציקל אליין פאר א מאן.“

ווער איז דאס דער חניציקל אליין? — האבן איבערגעפרעגט די ווייבער, — דער חתן אירער? דוכט זיך, אז ער הייסט גאר אין גאנצן אנדערש. — חניציקל אליין, — האט זיך אפגערופן שלומקע אפיקורס מיט א טריומף פירנדיקער מינע, — דאס איז א העלד, א געראי פון אייניק מאיר דיקס מעשה.

די יידן און די יידענעס האבן זיך איבערגעקוקט, און זייער איבערקוקן זיך האט באטייט: ער רעדט פון היץ, צי ער איז סתם א חסר-דעה, אט דער דער ייד. וואס קער זיך אז אט דער „געראי“ פון אייניק מאיר דיקס מעשה מיט לייבוש קאמינסקיס טאכטער און מיט דעם שידוך, וואס רב לייבוש וויל יא און זיין בתי-יחידה וויל נישט, און ס'איז איר ליבערשט צו גיין אין קבר אריין, איידער צו דער חופה?

דער „אפיקורס“ האט, ווייזט אויס, פארשטאנען דאס איבערווינקען זיך און ער האט נישט קיין סך געברייטעט און אנגעהויבן צו דערציילן די מעשה מיט דעם נגיד, רב שמערל שיפער, און זיין תכשיט חניציקל. ער האט די מעשה געדענקט כמעט ווארט ביי ווארט און וואלט זי זיכער דערציילט פון אנהויב ביזן סוף, ווען ס'וואלט זיך נישט דערהערט א מוראדיקער קוויטש, א שארף געוויין און דאס געשריי פון רב לייבוש קאמינסקי: „א דאקטאר! א דאקטאר!“ גרשון דער משרת איז ארויסגעלאפן פיל-אויס-בייגן, זיך דוכענעשלאגן מיט די עלנבויגנס דורך די רעדעלעך יידן און יידענעס, וואס זענען געשטאנען פארן הויז. משמעות, אז די בתי-יחידה האט ווידער געחלשט און נאר איין גאט ווייסט, ווי די מעשה וועט זיך ענדיקן.

— די מעשה וועט זיך ענדיקן — האט זיך אפגערופן בערל מלמד — מיט דעם, וואס רב לייבוש וועט אויספירן זינס, און די חתונה וועט זיין, ווי גאט האט געבאטן און—פטור.

— פון ווען אן זענט איר עס אזא חכם, רב בער? — האט זיך געהיצט דער „אפיקורס“. — לויט מען שמועסט, זענען מלמדים דווקא נישט פון די גאר גרויסע חכמים. און אז איר ווילט אייך איבערצינגן אויף קלאר, גייט אהיים און לייענט אייך דורך דיקס „מעשה וועגן דעם מלמד ר' חניקל יענטעס“ פון דער שטאט פינסק, וואס איז געשוואמען קיין אמעריקע, און ס'וועט אייך ליכטיק ווערן אין די אויגן.

א ווארט פאר א ווארט, דער מלמד מיטן „אפיקורס“ האבן זיך געהיצט. דער מלמד האט געשאטן מיט פסוקים און דער „אפיקורס“ מיט גלייכווערטלעך און מיט טייטשעשע ווערטער, וואס ער האט זיך אויסגעלערנט פון דיקס מעשה-ביכלעך.

נס
מא
פא

ווער ווייסט מיט וואס די מרגע, ווען ס'האט שוין געהאלטן און דער קריסטלעכער דאקטאר, געגאנגען צו רב לייבוש קאמינסקי — וואס קומט דא פאר? — וואס איז גראד פארבייגעגאנגען געפרעגט האט ער איינעם, א מאל. יעדער האט עפעס גי באוויזן, אז ס'איז פונקט קאפוי זאגט, אז ער קאן באווייזן מיט האבן געזאגט.

דיק איז געשטאנען און הא געניטער. ער קען זיינע יידן או מוז ער אלע לאזן אויסרעדן, א פון הונדערט ווערטער אויפכאפ א שליסל צו עפעס, אבער גי מען דארף געפינען דאס פאסיק און ס'האט נישט געדויער אויף דער האנט. קלאר ביז צו אין יידישן לעבן, וואס נויטיק גלויבענישן פלאטערן ארום ווי פו גאט. ער דערמאנט זיך דאס וואכן. ער איז אהיימגעגאנגען האט ער געזען, ווי ישראל'יק ד שולחיות, און ער, אייניק מאיר די זילבערנע לאטע, וואס די ל הויקער.

מילא א יתום — האט ער טאטע-מאמע מוזן שטארבן. אז מוז זיך וואלגערן אין שולחיות, הויקער, איך בעט אייך? פדי די אזוי האט דיק געטראכט ז די חוזק-לאטע אויפן יידישן ז זיי טראגן דעם הויקער מיט גד דער עולם איז זיך צוביי און אייניק מאיר דיק האט זין

פון נאום פ"א .? אטאע "ק"א פ"א ע"א כ"א = ע"ב (1929)

Havelock
 7: 205 21 | ← 205 21

געשטאלטן געזעטע

ווער ווייסט מיט וואס די מלחמה וואלט זיך געענדיקט. נאָר גראַד אין דער רגע, ווען ס'האָט שוין געהאַלטן ביי פעטש, איז פאַרן הויז פאַרפאַרן אַ קאַרעטע און דער קריסטלעכער דאַקטאָר, אין אַ לאַנגן, שוואַרצן האַוועלאַק, איז אַרייַנגעגאַנגען צו רב לייבוש קאַמינסקי אויף אַ וויזט.

— וואָס קומט דאָ פאַר? — האָט פּלוצעם אַ פּרעג-געטאַן איניק מאיר דיק, וואָס איז גראַד פאַרבייגעגאַנגען און געזען דאָס געזעמעל מיט יידן און יידענעס. געפּרעגט האָט ער איינעם, נאָר אַנגעהויבן צו דערציילן האָבן עטלעכע מיט אַ מאָל. יעדער האָט עפּעס געוואָסט, וואָס דער צווייטער האָט אַפּגעלייקנט, באַוווּזן, אָז ס'איז פּונקט קאַפּויער. איז דוכט זיך גוט, קומט דער דריטער און זאַגט, אָז ער קאַן באַוווּזן מיט עדות, אָז ס'איז גאָר אַנדערש, ווי יענע ביידע האָבן געזאַגט.

דיק איז געשטאַנען און האָט זיך צוגעהערט מיט גרויס אינטערעס. ער איז געניטער ער קען זיינע יידן און ווייסט, אָז אויב ער וויל עפּעס געווויר ווערן, מוז ער אַלע לאַזן אויסרעדן, אויסטייטשן, דרייען מיט די פינגער, און דערנאָך פון הונדערט ווערטער אויפכאַפּן איינס, אַבער אַ וויכטיקס. יעדעס וואָרט איז אַ שליסל צו עפּעס, אַבער נישט יעדער שליסל פאַסט זיך צו יעדן שלאָס. מען דאַרף געפינען דאָס פאַסיקע וואָרט, וואָס זאָל קלאָר מאַכן דעם ענין...

און ס'האָט נישט געדויערט קיין סך און ס'איז פאַר אים אַלץ געלעגן אויף דער האַנט. קלאָר ביז צום ווייטיק. פאַראַן נאָך אַ סך טונקעלע ווינקלען אין ייִדישן לעבן, וואָס נויטיקן זיך אין אַ פּיקון. איינרעדענישן און אַבער-גלויבענישן פּלאַטערן אַרום ווי פּלעדערמיז און פּילן זיך היימיש אויף דער ייִדישער גאַס. ער דערמאַנט זיך דאָס טשעקאַווע באַגעגעניש פון צוריק מיט עטלעכע וואָכן. ער איז אַהיימגעגאַנגען שפּעט ביי נאַכט, און דורכגייענדיק דעם שולהויף האָט ער געזען, ווי ישׂראליק דער יתום דרייט זיך אַרום איינער אַליין איבערן שולהויף, און ער, איניק מאיר דיק, וואָלט געקאַנט שווערן אָז ער האָט געזען די זילבערנע לאַטע, וואָס די לבנה האָט מעשה-חוזק צוגעלייגט צו דעם יתומס הויקער.

מילא אַ יתום — האָט ער דענסטמאַלט געטראַכט. ס'מאַכן זיך אַזעלכע זאַכן. טאַטע-מאַמע מוזן שטאַרבן. אַזוי איז דער סדר-העולם. אַבער צי יעדער יתום מוז זיך וואַלגערן אין שולהויף, דאָס איז שוין אַ קשיה. און צו וואָס טויג דער הויקער, איך בעט אייך? פּדי די לבנה זאָל אויף אים לייגן איר חוזק-לאַטע?

אַזוי האָט דיק געטראַכט דענסטמאַלט און דאָס אייגענע טראַכט ער איצט. די חוזק-לאַטע אויפן ייִדישן הויקער ברענט און יידן פּילן עס אַפּילו נישט, זיי טראַגן דעם הויקער מיט גדלות ווי אַן אמתן יחוס-בריוו.

דער עולם איז זיך צוביסלעך פּונאַנדערגעגאַנגען. יעדער אין זײַן וועג. און איניק מאיר דיק האָט זיך אויך דערמאַנט, אָז איינגטלעך האָט ער שוין

ק געשריגן: „ניין, ניין, ניין!
 נ גיין פון דער וועלט, איידער

אַבן איבערגעפרעגט די ווייבער,
 ר אין גאַנצן אַנדערש.

לומקע אַפיקורס מיט אַ טרוימ-
 פון איניק מאיר דיקס מעשה.

ווקט, און זייער איבערקוקן זיך
 תם אַ חסר-דעה, אַט דער ייד.

מאיר דיקס מעשה מיט לייבוש
 רב לייבוש וויל יא און זיין

נ גיין אין קבר אַריין, איידער

גע... איבערווינקען זיך און
 נ... דערציילן די מעשה מיט

חייניקל. ער האָט די מעשה
 זיכער דערציילט פון אַנהויב

מוראדיקער קוויטש, אַ שאַרף
 קי: „אַ דאַקטאָר! אַ דאַקטאָר!“

יס-בויגן, זיך דוכגעשלאָגן מיט
 ס, וואָס זענען געשטאַנען פאַרן

לשט און נאָר איין גאַט ווייסט,

אַפּערופן בערל מלמד — מיט
 די חתונה וועט זײַן, ווי גאַט

ב בער? — האָט זיך געהיצט
 למדים דווקא נישט פון די גאָר

צינגן אויף קלאָר, גייט אַהיים
 מ מלמד ר' חייקל יענטעס פון

ריקע, און ס'וועט אייך ליכטיק

„אַפיקורס“ האָבן זיך געהיצט.
 אַפיקורס“ מיט גלייכווערטלעך און

לערנט פון דיקס מעשה-ביכלעך.

*
 *

47 5 500

פון לאנג באדארפט צו זיין אין ראַמס דרוקעריי. ערשטנס האָט ער מיט זיך אַ שפּאַגל נייע מעשה, דער ווייבערישער סוד. דער עולם וועט פון דער מעשה גאַר אַנקוועלן. און צווייטנס, צווייטנס וויל ער איבערשמועסן מיט איר, דער דרוקעריין, דבורהקע, איר געבן צו פאַרשטיין אַן צוויי רובל פאַר אַ מעשה-ביכל איז צו וויניציק. — ס'טייטש, וועט ער איר זאָגן, — דבורהקע, זאָלט איר מיר געזונט זיין, מיינע מעשה-ביכלעך לייענט מען, קיין עין-הרע, געשמאַק. מען רייסט די קליינע ביכלעך פון אמ"ד ממש פון די הענט, איז פאַרוואַט-זשע זאָל טאַקע דער מחבר נישט האָבן כאַטש דריי רובל פאַר אַ מעשה?

און אייזיק מאיר דיק זעט שוין אין דמיון, ווי די דאָזיקע ברייטע יידענע, מיט די קלוגע, שוואַרצע אויגן, ראַנגלט זיך מיט אים, וויל נישט איינגיין אויף זיינע תביעות, אָבער ס'וועט איר העלפן, ווי אַ טויטן באַנקעס. וואָרום וואָס, אַ שטייגער, קאָן זי טאָן? אויפהערן דרוקן דיקס מעשיות? גייט שוין גייט.

ידישע ווייבער וועלן האָבן פאַרשטערטע שבתים און דבורהקע וועט אַנווערן אַ נישקשהדיקן פדיון, וואָס ביידע זאָכן — אַזוי טראַכט אייזיק מאיר דיק, — קאָנען נישט געמאַלט זיין. סיידן ס'וועט זיין באַשערט אַן אומגליק ר"ל.

דער שוואַרצער דאָקטאָר אין דער קאַרעטע איז פאַרבייגעפאַרן. דיק האָט אים באַמערקט און ער האָט זיך דערמאַנט אין דעם, וואָס די יידן האָבן אים דערציילט וועגן לייבוש קאַמינסקי און זיין טאַכטער. ס'איז נישט די ערשטע און נישט די לעצטע טראַגעדיע אין יידישן פאַמיליע-לעבן. אַ סך מאל ענדיקט זיך אַזאָ סכסוך מיטן נצחון פון טאַטע-מאַמע, אָבער אין דעם פאַל איז פאַראַן די ספּנה, אַן אויב ר' לייבוש קאַמינסקי וועט נישט נאַכגעבן, זאָל דאָס יונגע מיידל גיין פון דער וועלט. דאָס חלשן אַלע וויללע און דאָס מוזן אַנקומען אַלע מאל צום דאָקטאָר, ווייזן באַשיימפערלעך אַז ס'קאָן זיך, חלילה, אויסלאָזן זייער, זייער שלעכט.

די פאַנטאַזיע פון דעם פּופציק-יאַריקן מעשה-שרייבער האָט אַנגעהויבן צו שפּילן. ער האָט בפּירוש געפּילט, ווי עס פּיקט זיך אים אַ נייע מעשה, אַ מעשה, גענומען פונעם לעבן. „אַ מעשה שהיה, וואָס האָט פּאַסירט אין דער שטאָט אילון. פון דער מעשה קאָן אַ יעדער זען, סאַראַ אומגליק ס'איז אַ מאל געשען מיט דער בתי-יחידה פון רב לייבוש קאַמינסקי, וואָס וואָר ווונדער-שיין.“

אַזוי טראַכטנדיק און קלערנדיק, איז ער צוגעקומען צו ראַמס דרוקעריי. ער האָט איבערגעגעבן זיין מאַנוסקריפּט און פאַרפּירט אַ שמועס וועגן דעם און יענעם, ביז ער איז צוגעקומען צו דעם ענין, וואָס האָט אים געקוועטשט, נעמלעך, אַז ער וויל פון היינט אַן פאַר אַ מעשה-ביכל דריי רובל, און נישט ווי ביז איצטער צוויי. — כּילעבן, — האָט ער געטענהט, — ס'איז נישט קיין יושר, אַ מחבר מוז אויך לעבן, בפרט, אַז מיינע מעשה-ביכלעך שליינגט מען, ווי האַלשקעס...

דבורהקע די דרוקערקע
האָט זי געטענהט, — וואָס וואָס
אויך צופּיל. ווער האָט עס
גייט סוין גייט. איר טרייבט
ס'האַט איר אָבער גאַר
געשפּאַרט און האָט אויסגעפּי
זיי זענען אי אינטערעסאַנט,
מען קאָן זיי אי לייענען, אי
שרייבן מיט אַ סך טייטשעשע
זאָל זיך אויסלערנען אַ ביסע
די דרוקערקע האָט אים
רובל. אַ שטיק געזונט האָט זי
מאיר איז אַרויסגעגאַנגען זי
ווי דער שטייגער, יעדע וואָן
מיט אַ רובל מער.
פאַרבייגעפּירט דיק אויף צו
געבליבן, זיך אַ וויללע צוג
שוין געווען שטיל, גלייך גאַו
— איז די טאַכטער שוין נ
מאַרגן, איבערמאַרגן, ווי טאָ
„ווי אַזוי ס'זאָל נישט זי
איך וועל איצט שרייבן, וועי
מאַמעס. און די טאַכטער,
דווקא מיט דעם, וואָס איר
שפּיצל, וואָס ער גרייט זיך
טריט איז ער אַהיימגעגאַנגען

174 חז (1937) 2:1 פון מאַטעריאַלן
1864/5

דבורהקע די דרוקערקע האט אויפגעעפנט מויל און אויערן: — ס'טייך, — האט זי געטענהט, — וואָש רעדט איר, ר' אייזיק מאיר? צוויי רובל זענען שוין אויך צופיל. ווער האט עס געהערט אזוינס: דריי רובל פאַר אַ מעשה-ביכל? גייט סוין גייט. איר טרייבט קאַטאַוועס.

ס'האט איר אָבער גאַרנישט געהאַלפן. אייזיק מאיר דיק האט זיך איינגעשפּאַרט און האט אויסגעפירט זינס. זיינע מעשה-ביכלעך האָבן שוין אַ שם. זיי זענען איינטערעסאַנט, אי באַלערנדיק, מיט קאַטאַוועסלעך און מיט ערנסט, מען קאַן זיי איינזען, אי לערנען פון זיי. לעצטנס האט ער אָנגעהויבן צו שרייבן מיט אַ סך טייטשעשע ווערטער מיט דער פּונוה, אַז זיין „טייערע לעזערין“ זאל זיך אויסלערנען אַ ביסעלע „טייץ“.

די דרוקערקע האט אים פאַר דעם נייעם מעשה-ביכל באַצאַלט גאַנצע דריי רובל. אַ שטיק געזונט האט עס איר געקאַסט, אָבער זי האט באַצאַלט, און אייזיק מאיר איז אַרויסגעגאַנגען האַפּערדיק, צופרידן פון דעם נצחון. איצט וועט ער, ווי דער שטייגער, יעדע וואָך אַדער צוויי צושטעלן אַ נייע מעשה און באַקומען מיט אַ רובל מער.

פאַרבייגייענדיק אויף צוריק ר' לייבוש קאַמינסקיס הויז, איז ער שטיין געבליבן, זיך אַ ווילע צוגעהערט, אָבער ער האט גאַרנישט געהערט, ס'איז שוין געווען שטיל, גלייך גאַרנישט געשען. אפשר, — האט ער אַ טראַכט געטאַן, — איז די טאַכטער שוין מספּים צום שידוך און די חתונה וועט טאַקע זיין מאַרגן, איבערמאַרגן, ווי טאַטע-מאַמע ווילן.

„ווי אזוי ס'זאל נישט זיין, — האט ער באַשלאָסן, — אין דער מעשה, וואָס איך וועל איצט שרייבן, וועל איך זיי געבן אַ גאַב, אַט די דאָזיקע טאַטעס און מאַמעס. און די טאַכטער, די בתי-חידה, וועט אין מיין מעשה חתונה האָבן דווקא מיט דעם, וואָס איר האַרץ באַגערט.“ ער האט הנאה געהאַט פון דעם שפּיצל, וואָס ער גרייט זיך אַפּצוטאַן אין זיין נייער מעשה און מיט אייליקע טריט איז ער אַהיימגעגאַנגען, פּדי זיך צו זען שרייבן...

56.8 8 1/2 און 2/3 !

קערני. ערשטנס האט ער מיט זיך דער עולם וועט פון דער מעשה ער איבערשמועסן מיט איר, דער פון אַז צוויי רובל פאַר אַ מעשה-ביכל איר זאָגן, — דבורהקע, זאלט זייענט מען, קיין עין-הרע, געשמאַק. ש פון די הענט, איז פאַרוואָס זשע רובל פאַר אַ מעשה?

ווי די דאָזיקע ברייטע יידענע, מיט אים, וויל נישט איינגיין אויף אַ טויטן באַנקעס. וואָרום וואָס, דיקס מעשיות? גייט שוין גייט. בתים און דבורהקע וועט אַנווערן זוויי טראַכט אייזיק מאיר דיק, — אַן אומגליק ר"ל.

טע איז פאַרבייגעפאַרן. דיק האט זיין דעם, וואָס די יידן האָבן אים טאַכטער. ס'איז נישט די ערשטע אמיליע-לעבן. אַ סך מאל ענדיקט אָבער אין דעם פאַל איז פאַראַן נישט נאַכגעבן, זאל דאָס יונגע זילע און דאָס מוון אַנקומען אַלע יאָרן זיך, חלילה, אויסלאָזן זייער,

שה-שרייבער האט אָנגעהויבן צו זיך אויס אַ נייע מעשה, אַ מעשה, האט פאַסירט אין דער שטאַט אַן אומגליק ס'איז אַ מאל געשען וואָס וואָר ווונדער-שיין“.

געקומען צו ראַמס דרוקערני. זיין פאַרפירט אַ שמועס וועגן דעם ניין, וואָס האט אים געקוועטשט, געשה-ביכל דריי רובל, און נישט געטענהט, — ס'איז נישט קיין נע מעשה-ביכלעך שלינגט מען,

2020
1/2

+

┌

L